

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolosäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Kaupunkikehityslautakunta 26.10.2021 § 60

Valmistelija

työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta, minna.k.virta@salo.fi, p. 02 778 2161

Kuntakokeilulaki tuli voimaan 1.3.2021 jatkuen 30.6.2023 asti. Kuntakokeilulailla joitakin TE-toimistojen tehtäviä on siirretty kuntien vastuulle. Kuntakokeilulain tavoitteena on edistää pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman tavoitetta työllisyysasteen nostamisesta.

Salon kaupunki on yhdessä Kosken ja Marttilan kuntien kanssa mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeiluissa. Kokeilussa kaikki alle 30-vuotiaat ja vieraskieliset työnhakijat sekä Kelan työttömyysturvalla olevat työnhakijat ovat kunnan TE-palveluiden asiakkaana.

Hallitus päätti puoliväliriihessä 29.4.2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Hallitun toimeenpanon varmistamiseksi hallituksen esitys on tarkoituksena valmistella siten, että tehtävät siirtyisivät vuoden 2024 aikana. Kuntakokeilulle on nyt tarkoitus säätää jatko siihen asti.

Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin sekä työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistettaisiin. Valtio ja kunnat jakaisivat työllisyyspalvelujen rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta, jolloin turvattaisiin kuntien kannusteet järjestää palveluja myös heikommassa työmarkkina-asemassa oleville. Jatkovalmistelussa selvitetään, mitkä tehtävät on tarkoituksenmukaista järjestää valtakunnallisesti. Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Jatkovalmistelussa arvioidaan kunnille siirrettävien tehtävien rahoituksen sisällyttämistä valtionosuusjärjestelmään.

TE-palvelut 2024 –uudistuksen valmistelu on jo joiltakin osin edennyt. Ministerityöryhmä on linjannut, että palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä (Salossa 2021 elokuussa 23 319). Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä linjasi 28.9.2021, että pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista siirtyisi kuntien vastuulle vuonna 2024. Näiden palvelujen hankintatehtävät siirtyisivät myös ELY-keskuksilta kunnille. Valtio vastaisi työllisyydenhoidon järjestelmästä ja sen valtakunnallisesta toimivuudesta. TE-palvelut 2024 –uudistukseen liittyvä hallituksen esitys annetaan arvion mukaan syksyllä 2022.

Hallitun toimeenpanon varmistamiseksi hallituksen esitys valmistellaan siten, että tehtävät siirtyvät vuoden 2024 aikana. Kuntakokeilulle säädetään jatko siihen asti.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolosäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä. Hallituksen esitysluonnos pitää sisällään seuraavat muutokset

- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain (1269/2020) voimassaoloa 31.12.2024 asti. Samalla esitetään muutettavaksi lain siirtymäsäännöstä vastaavaksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2023.
- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 9 luvun 1 §:n 3 momentin voimassaoloa 31.12.2024 asti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2023.
- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi työttömyysturvalain (1290/2002) 2 a luvun 13 a §:n voimassaoloa 30.6.2025 asti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Työ- ja elinkeinotoimistot ovat valmistautuneet käymään yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (1233/2013) 15 §:ssä tarkoitetut yhteistoimintaneuvottelut tässä laissa tarkoitetun kokeilun henkilöstövaikutuksista työ- ja elinkeinotoimistoissa syksyn 2022 aikana. Kokeilualueiden kuntien vastuulla olisi käydä kuntien henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut, joista säädetään työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa (449/2007).

Salon kuntakokeilu on lähtenyt pääosin hyvin käyntiin. Kokeiluun siirtyi 15.3.2021 kokeilun alkaessa 2842 työnhakijaa. Elokuun tilastoseurannassa kokeilussa oli 2700 työnhakijaa. Salon kuntakokeilua toteutetaan omavalmentajamallilla, jolla pyritään varmistamaan tehokas asiakaslähtöinen ja kannustava ohjaus työhön tai koulutukseen sekä tarvittaviin palveluihin. Keväällä 2022 siirrytään Pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin, jossa mm. asiakasohjaus lisääntyy merkittävästi työnhaun alkuvaiheessa.

Nyt lausunnolla oleva hallituksen esitys koskee kokeilujen jatkamista nykyisen 30.6.2023 sijaan 31.12.2024 asti kunnes TE-palvelut siirtyvät kokonaan kuntiin. Kokeilun jatkumisen osalta Salossa kuntakokeilussa tulee pohdittavaksi kokeiluun palkattujen työntekijöiden palvelussuhteiden jatkaminen. Toimitilojen riittävyyden takaamiseksi kokeilussa on Waltin yhteyteen sijoitettu vuokramoduuli, jossa sopimus 30.6.2023 asti. Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin tuoma toimintamallin muutos asiakaspalveluun, jolloin asiakkaita tavataan pääosin kasvotusten, tuo jo nykytilanteessa haasteita asiakasvastaanottoiloiden riittävyyteen ja tämä tulee huomioida 1.7.2023 jälkeisellä ajalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää, että lausunto toimitetaan työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään 11.11.2021 Lausuntopalveluun. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Salon kaupungin lausuntoesitys liitteenä.

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että se antaa liitteen mukaisen Salon kaupungin lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle.
Päätös	Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Toimistopalvelut

Esittelijä	Vs. Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa liitteen mukaisen Salon kaupungin lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Työ- ja elinkeinoministeriö